

Maasheggen

**TUSSENTIJDSE
RAPPORTAGE
1^e halfjaar 2025**

INLEIDING

Eind vorig jaar hebben de organisaties die zich hebben verbonden aan het Unesco-programma Maasheggen hun voornemens voor 2025 gebundeld in een gezamenlijk jaarplan. Wat is er, halverwege het jaar, van die plannen terechtgekomen? Wat is gerealiseerd of ligt op koers? En waar moet nog aandacht aan worden besteed?

In deze tussenrapportage geven we per onderwerp aan wat het voornemen was/is en hoe het staat met de uitvoering van de projecten en plannen. De halfjaarrapportage volgt de indeling van het jaarplan 2025.

Programmateam Maasheggen Unesco
september 2025

ORGANISATIE

ALGEMEEN

Voornemen

2025 is het eerste volledige jaar met de nieuwe organisatie, zoals beschreven in het eind 2023 door de gemeenteraad vastgestelde ambitiesdocument.

De stuurgroep wil vanaf 2025 zichtbaarder en krachtiger samen optrekken, daar waar dat in het belang van het Unesco-programma Maasheggen is. De stuurgroep en het programmateam evalueren regelmatig het eigen functioneren, hoe de samenwerking tussen de programmalijnen verloopt en welke aanpassingen eventueel nodig zijn. Daarnaast gaat de programmamanager medio 2025 met pensioen. Het is cruciaal dat er tijdig een opvolger wordt benoemd.

Stand van zaken

Het programmateam is de spil tussen enerzijds de stuurgroep en anderzijds de drie programmalijnen (natuur en landbouw, leefbaarheid en recreatie). In het programmateam hebben de coördinatoren van de drie programmalijnen zitting. Het programmateam heeft, vanuit haar positie, het beste zicht op de projecten die worden uitgevoerd én op de projecten die om een 'duwtje in de rug' vragen. In het programmateam wordt niet alleen bewaakt dat de projecten van de programmalijnen van Maasheggen Unesco op elkaar blijven aansluiten, maar wordt ook actief gezocht naar kansen om projecten, die via de verschillende programmalijnen worden ontwikkeld, te combineren.

In mei 2025 heeft Rob Christiaans Rob Setz vervangen als programmamanager. Daardoor is een vacature ontstaan voor de coördinatie van de programmalijn Natuur en Landbouw. In het convenant is de afspraak gemaakt dat de partners zelf verantwoordelijk zijn voor het leveren van een programmaleider Natuur en Landbouw. In het coördinatieteam Natuur en Landbouw is het voorstel besproken én geaccordeerd om Peter Ceelen aan te stellen als beheercoördinator en Kitty Westgeest namens Staatsbosbeheer regie te laten voeren op samenwerking en beheer. Staatsbosbeheer is ook budgetbeheerder.

Niet alleen de samenstelling maar ook het functioneren van het programmateam heeft wijziging ondergaan. Het programmateam is voornemens om in het 3^e kwartaal van 2025 het organisatieschema nog eens tegen het licht te houden. Het voorstel dat daaruit volgt wordt in september 2025 aan de stuurgroep voorgelegd.

De stuurgroep is in 2025 tweemaal bijeengewees, onder voorzitterschap van Josan Meijers. Tijdens de stuurgroepbijeenkomst van 20 mei is de afspraak gemaakt om in het najaar individuele gesprekken te plannen tussen programmateam, voorzitter en leden Stuurgroep. Daarin wordt gesproken over ieders ambities, betrokkenheid en mogelijke bijdragen aan het Unesco-programma Maasheggen.

WETENSCHAPPELIJKE OMGEVING

Voornemen

Het opzetten van een wetenschappelijke omgeving is van belang voor Maasheggen Unesco. Het is immers (ook) een wetenschappelijk programma.

Binnen het team wordt één persoon verantwoordelijk voor het opzetten en uitbouwen van de wetenschappelijke omgeving. Hij/zij werkt daarbij samen met vertegenwoordigers van het Coördinatiepunt MAB Nederland en Unesco Nederland. Het programmateam Maasheggen Unesco heeft hun ondersteuning nodig, omdat zij zelf een (te) beperkte toegang heeft tot het netwerk van universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten.

Stand van zaken

Het programmateam Maasheggen Unesco is op zoek naar een bruggenbouwer tussen De Maasheggen en wetenschap, onderzoek en onderwijs. Iemand die het programmateam helpt bij het opzetten en uitbouwen van de wetenschappelijke omgeving en daarmee ook zorgt voor overzicht, netwerk en aansturing. Inmiddels is contact gelegd met een kandidaat. De verwachting is dat de gesprekken in het derde kwartaal van 2025 worden afgerond.

SAMENWERKING

Eventuele uitbreiding Unesco-gebied

In 2025 wordt gestart met de voorbereidingen voor de aanvraag voor de verlenging van

de Unesco-status in 2028. Onderdeel van die voorbereidingen is een onderzoek naar een eventuele uitbreiding van het Unesco-gebied De Maasheggen.

In het jaarplan 2025 was /is geen procesaanpak opgenomen die moet leiden tot een besluit over verlenging van de Unesco-status en de mogelijke uitbreiding van het gebied. Omdat 2028 snel dichterbij komt is de verlenging van de aanvraag al wel onderwerp geweest tijdens de stuurgroepvergadering van 20 mei. Er wordt een plan van aanpak gemaakt dat op 24 september met de stuurgroep wordt besproken.

Samenwerking Duits MAB-gebied

Voornemen

Het landelijke MAB-comité ontwikkelt een uitwisselingsprogramma met de MAB-gebieden in Duitsland. Dat past ook bij de opdracht van het landelijke MAB-comité. Het ministerie van LNV stelt subsidie beschikbaar om het landelijke MAB-comité werkzaamheden te laten uitvoeren die voor alle MAB-gebieden in Nederland van belang zijn.

Stand van zaken

Het landelijke MAB-comité organiseert in september een uitwisselingsbezoek aan het MAB-gebied Elbe. De samenwerkende partijen in het Unesco-programma Maasheggen zijn uitgenodigd om daar aan deel te nemen.

Samenwerking Kempenbroek

Voornemen

De programmamanager houdt de contacten met De Wijers en Kempen-Broek warm door regelmatig te informeren naar de stand van zaken en eventuele mogelijkheden voor samenwerking te bespreken.

Stand van zaken

In mei heeft de programmamanager van Kempenbroek een bezoek gebracht aan De Maasheggen en is informatie uitgewisseld. Voor het 3^e en 4^e kwartaal zijn bilaterale overleggen ingepland.

Nationaal Park Maasduinen

Nieuw ten opzichte van het jaarplan is dat het programmateam contact heeft gelegd met het programmateam van Nationaal Park Maasduinen. In twee gesprekken is gebleken dat de problematieken en kansen van beide programma's gelijkenissen vertonen. Afgesproken is om dit overleg een vervolg te geven en zo ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren en te verkennen of er mogelijkheden voor samenwerking zijn.

COMMUNICATIE & INFORMATIE

Website, nieuwsbrief en social media

Voornemen

In 2025 wordt de website regelmatig van nieuwe content (nieuwsberichten, aanvullingen op bestaande informatie, waar nodig nieuwe foto's en teksten) voorzien. De nieuwe content wordt ook gedeeld via de sociale mediakanalen Facebook en Instagram.

Ook in 2025 wordt elke maand, met uitzondering van juli, een nieuwsbrief verstuurd naar ruim 700 ontvangers.

Stand van zaken

In het eerste half jaar zijn regelmatig nieuwe berichten aan de website toegevoegd en is de website op onderdelen geactualiseerd.

Voor het onderhouden van de sociale media (Facebook en Instagram) werkt het programmteam sinds dit jaar samen met het bedrijf Social Noot uit Boxmeer. Het heeft geleid tot meer posts, meer bezoek en meer volgers. Begin juli waren er 1212 volgers op Facebook en 1127 volgers op Instagram. De volgers op Facebook zijn overwegend 45-plussers, de Instagramvogers zijn gemiddeld iets jonger. Ook de interactie met de berichten op Facebook en Instagram is toegenomen.

In de eerste helft van 2025 zijn zes nieuwsbrieven verstuurd; de laatste naar 710 ontvangers. Gemiddeld opent tussen 65 en 70% de nieuwsbrief; voor een specifieke nieuwsbrief als die van Maasheggen Unesco een prima resultaat.

Vrienden van de Maasheggen

Voornemen

In 2025 houden we een campagne met als doel om meer inwoners van de elf dorpen in het Maasheggengebied te interesseren om ook Vriend van de Maasheggen te worden. Komend jaar worden ook op twee momenten (voorjaar en najaar) Vriendenactiviteiten gehouden. De inhoud en vorm moeten nog worden bepaald.

Stand van zaken

In het voorjaar is een fotowedstrijd aangekondigd. De beste foto's, gekozen door een jury van professionals, komen op een Maasheggenkalender die in het najaar -in eerste instantie exclusief voor Vrienden van de Maasheggen- beschikbaar komt.

Daarnaast wordt een actie voorbereid waarbij Vrienden kosteloos of tegen een sterk gereduceerde prijs kunnen kennismaken met het ambacht van Maasheggenvlechten. Tot slot wordt dit jaar een pr-campagne gestart om, via de dorpsbladen en -websites, de unieke kwaliteiten van De Maasheggen beter onder de aandacht te brengen en inwoners van de elf Maasheggendorpen te bewegen om zelf ook actief te worden (bijvoorbeeld ondersteuning bij beheer en onderhoud) in De Maasheggen. De inhoud van de pr-

campagne wordt in het najaar afgestemd met het programmateam, het Maasheggenteam en de stuurgroep.

Excursies

De twee IVN-afdelingen en de Natuurvereniging KNNV afdeling Nijmegen en omstreken verzorgen regelmatig rondleidingen door het Maasheggengebied. Ook het programmateam krijgt regelmatig verzoeken voor begeleide excursies. Waar mogelijk wordt daar aan voldaan. In mei zijn onder meer de medewerkers van het Programma Natuur van de provincie Noord-Brabant, de leerlingen van de Hapse basisschool De Bongerd en de leden van het Nationaal Unesco MAB-comité op bezoek geweest. In september hebben eerstejaars studenten van HAS Green Academy het gebied bezocht en letterlijk van de bijzondere kruiden en bessen geproefd.

PROGRAMMALIJN NATUUR EN LANDBOUW

SAMENWERKING IN BEHEER

Natuurbeheerders van gemeente Land van Cuijk, waterschap Aa en Maas, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, VNC, Collectief Deltaplan Landschap, SlaBox, ANV, ZLTO, IVN en particuliere terreinbeheerders zijn in de 1^e helft van 2025 twee keer samengekomen om ervaringen over het beheer te delen. Tijdens de eerste bijeenkomst werd een aantal presentaties gedeeld. De tweede keer werd een bezoek gebracht aan het gebied, waar het heg- en zoombeheer werd besproken. Het werd een goed gesprek over wat er goed gaat, maar ook over wat er anders en beter kan.

Staatsbosbeheer is trekker en budgetbeheerder. Het budget wordt bijeengebracht door de samenwerkende partners in deze programmalijn. Vanuit dat budget is in 2025 een

coördinator beheer (Peter Ceelen van VNC) aangesteld. Hij houdt zich bezig met BOOM, het inhoudelijk voorbereiden van het beheer- en monitoringsoverleg Maasheggen (3 tot 4 keer per jaar), het onderhouden van contacten met beheerders in het Maasheggengebied, gevraagd en ongevraagd advies geven over beheer en onderhoudszaken in het Maasheggengebied en bijdragen aan de uitwerking van projectideeën voor aanplant, beheer en monitoring.

Beheer en onderhoud op maat (BOOM)

Voornemen

In 2025 worden verbetervoorstellen doorgevoerd en wordt hierop voortgebouwd.

Stand van zaken

VNC heeft de opdracht gekregen om het beheerprogramma BOOM, in samenwerking met de gebiedsbeheerders, te actualiseren, zodat beheerelementen gebiedsdekkend in beeld zijn en op een uniforme wijze beheerd kunnen worden. Daarvoor is een coördinator beheer aangesteld (zie ook kopje ‘Samenwerking in Beheer’).

In de afgelopen periode is hard gewerkt om de BOOM-applicatie gebruiksvriendelijker en toegankelijker te maken. Daarnaast is een aantal handige nieuwe functies toegevoegd die het werken met de app een stuk prettiger maken.

Nog belangrijker is dat het programma steeds meer gebruikt wordt door (terrein)beheerders.

Bacterievuurbestrijding

Voornemen

Ook in 2025 is SlaBox uitvoerder van dit project.

Stand van zaken

Voor de bestrijding van bacterievuur is het essentieel om direct, zodra er meldingen zijn, op de juiste wijze te handelen, om zo een eventuele epidemie wordt voorkomen. Het coördineren van vrijwilligers om bacterievuur effectief en efficiënt te bestrijden is ook in 2025 in goede handen bij SlaBox. In juli zijn brieven verstuurd naar de eigenaren van de gronden in De Maasheggen, waarin een toelichting wordt gegeven op het belang van een adequate bacterievuurbestrijding.

Relictenbeheer

Voornemen

In de Maasheggen staan nog kilometers heg met zeer oude struiken. Struiken in de heggen kunnen, mits goed onderhouden, leeftijden bereiken van honderden jaren. Veel van deze eeuwenoude Maasheggen zijn decennia geleden te rigoureus gesnoeid. Omdat de struiken door hun leeftijd en het hierboven beschreven onderhoud niet meer zo vitaal zijn, worden ze makkelijk overwoekerd door sleedoorn, hop, braam en andere struiken. Dit heeft tot gevolg dat ze geen licht, lucht en voedingstoffen meer krijgen en langzaam maar zeker afsterven. Veel van deze struiken hebben dit lot al ondergaan.

Er lopen al enkele jaren pilots om te onderzoeken hoe dit tij te keren. Deze pilots verlopen voorspoedig en er is al enige ervaring opgebouwd. Het is de bedoeling om in 2025 actief aan de slag te gaan met relictbeheer.

Stand van zaken

Staatsbosbeheer neemt het relictbeheer mee in haar beheercyclus. Waar zich relictbeheer bevinden wordt de zoom machinaal verwijderd, waarna het relict verder handmatig wordt vrijgezet door vrijwilligers van SlaBox.

Vanuit de subsidieregeling ‘aanleg van landschapselementen en herstel cultuurhistorische elementen’ is er voor 2025 weer geld beschikbaar. Gemeente Land van Cuijk kijkt samen met onder meer VNC welke heggen langs wegen verder hersteld kunnen worden.

Agrarisch Natuurbeheer

Voornemen

In 2023 heeft het Collectief Deltaplan Landschap de begrenzing van de Maasheggen Unesco overgenomen. Dit betekent dat ook in de transitiezone beheerpakketten kunnen worden afgesloten. Door deze uitbreiding en het toevoegen van een extra leefgebied ('open akker') kan in de komende periode extra worden geïnvesteerd in onder meer akkerpakketten als stoppeland, vogelakkers en wintervoedselakkers. Dat zorgt voor extra voedselaanbod voor specifieke doelsoorten, zoals de geelgors, de ringmus en de zomertortel.

Stand van zaken

Op woensdag 24 juli jongstleden vond de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van Collectief Deltaplan Landschap plaats. Tijdens de vergadering zijn de aanwezige

deelnemers geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen rond het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb).

Voor 2026-2028 is er extra ANLb geld beschikbaar. Huidige beheerpakketten worden geïndexeerd en er is budget om nieuwe contracten te sluiten of huidige contracten uit te breiden. Er worden extra beheerpakketten toegevoegd. Het collectief is momenteel actief op zoek naar nieuwe deelnemers.

Poelenbeheer

Voornemen

In 2025 wordt bepaald of een monitoringsprogramma kan worden opgezet om het effect van de nieuw aangelegde poelen en herstelde poelen voor verschillende soortgroepen inzichtelijk te maken. Daarnaast wordt getracht de oost-west verbinding tussen De Maasheggen en het Raamdalen te versterken, via onder meer de Cuijkse wijk Padbroek en het natuurgebied Zevenhutten.

Stand van zaken

Het monitoringstraject is nog niet opgepakt. Wel is Staatsbosbeheer gestart met een poelenbestek (beheer) en heeft Vereniging Nederlands Cultuurlandschap bij een aantal nieuwe poelen oevers ingezaaid. De gemeente Land van Cuijk heeft enkele poelen aangelegd nabij de Zevenhutten. Ook nabij de Bergjes zijn, op agrarische grond, drie nieuwe poelen aangelegd. In het tweede halfjaar van 2025 inventariseert de beheercoördinator de mogelijkheden voor samenwerking bij de monitoring van poelen.

Monitoring biodiversiteit

Voornemen

In 2025 wordt het monitoringsproject met vrijwilligers voortgezet. De soortenorganisaties worden gevraagd om de monitoring te begeleiden en een eindrapportage te maken. Een belangrijk deel van de coördinatie wordt nog door Staatsbosbeheer gedaan, maar uiteindelijk komt de volledige coördinatie bij IVN te liggen.

De jaarlijkse resultaten worden gepresenteerd tijdens een terugkombijeenkomst en in een bondige rapportage vastgelegd. Ze zijn ook de basis voor verdere interpretatie van beheervraagstukken.

Stand van zaken

De soortenorganisaties (Sovon Ravon, Floron en de Vlinderstichting) hebben opnieuw opdracht gekregen om over de monitoringsresultaten van 2025 te rapporteren en deel te nemen aan een terugkomdag eind 2025, waarvoor ook de tellers zullen worden uitgenodigd. IVN heeft in de aanloop naar deze opdrachtverstrekking nieuwe tellers aangetrokken en enthousiast gemaakt om mee te tellen, zodat zoveel mogelijk transecten kunnen worden gemonitord.

De monitoring levert veel informatie op over onder meer broedvogels, kamsalamander, vlinders en planten. Sovon heeft een rapportage opgeleverd waarin de relatie tussen hegbeheer en het voorkomen van broedvogels is onderzocht; een perfect voorbeeld van koppeling tussen biodiversiteit, burgerparticipatie en wetenschap.

Monitoring vissen

Voornemen

In overleg met Brabants Landschap en RAVON wordt in 2025 een ‘nulmeting’ gedaan naar de vissen die in de Kraaijenbergse Plassen voorkomen, waarbij met name de bijzondere soorten, zoals de grote modderkruiper, in beeld worden gebracht.

Stand van zaken

Eind 2024 is door Staatsbosbeheer opdracht verstrekt aan Ravon om in 2025 de amfibieën en vissen bij de Kraaijenbergse Plassen te monitoren. De resultaten daarvan worden in december 2025 verwacht.

Bermenbeheer

Voornemen

De gemeente is als weg- en bermbeheerder verantwoordelijk, maar het Collectief, ANV en/of SlaBox kunnen een (betaalde) rol krijgen bij de uitvoering van de werkzaamheden om de bermen te verschrallen en daarmee een betere berm te krijgen voor bloemen, insecten en vogels. In 2025 wordt hier handen en voeten aan gegeven.

Stand van zaken

Het project moet nog worden vormgegeven.

Wageningen Universiteit (WUR) verricht op dit moment onderzoek naar het effect van aangepast maaibeheer (maaien en afvoeren). Het gaat hier om een gemeentebreed onderzoek, waarin ook een berm in het Maasheggengebied is opgenomen.

Stimuleringsregeling Landschap

Voornemen

De Stimuleringsregeling Landschap is breed opengesteld in het Unesco-gebied De Maasheggen, waardoor nieuwe heggen kunnen worden aangelegd. Het Coördinatiepunt Landschapsbeheer zet de StiLa gebiedsgericht in Maasheggen Unesco in, waarbij gebiedsbijeenkomsten worden bijgewoond en informatie wordt verstrekt door middel van presentaties. Vanuit het Groenloket Brabant worden initiatiefnemers geïnformeerd over de regeling en wordt een veldcoördinator ingezet die de aanvrager ontzorgd. De veldcoördinator maakt een inrichtingsplan en begroting en dient de subsidieaanvraag in. In de komende periode wordt extra geïnvesteerd in communicatiemiddelen en is er extra budget beschikbaar gesteld voor 2025.

Stand van zaken

In het eerste halfjaar van 2025 zijn er in totaal 34 projecten uitgevoerd voor een bedrag

van € 335.095. Deze lijn zet zich door in het tweede half jaar van 2025.

De gehonoreerde projecten omvatten het aanleggen van poelen, houtwallen, struweelhagen, knip- en scheerhagen in onder andere het Maasheggengebied. Voor de rest van 2025 is er een budget van €434.000 over om te besteden aan landschapsontwikkeling en beheer.

AANPLANT MAASHEGGEN

MaasheggenMooi!

Voornemen

Ook in 2025 gaat Lars van Peij met hulp van vrijwilligers op diverse plaatsen aan de slag om, zolang er voldoende autochtoon plantmateriaal voorhanden is, het oude cultuurlandschap te versterken.

Stand van zaken

Na de zeer succesvolle plantacties in de afgelopen winterperiode, gaat Lars van Peij ook in het najaar van 2025, met hulp van veel vrijwilligers, op diverse plaatsen heg planten. Hij heeft in mei een oproep gedaan voor mogelijke locaties (Linden, Katwijk, Meerkampen, Cultuurhistorisch Monument). Daarnaast is er plantmateriaal besteld: 7.500 meidoornstruiken (eenstijlige/tweestijlige), 500 hondsroos, 500 wegedoorn, 500 spaanse aak, 500 rode kornoelje en 500 wilde kardinaalsmuts. Dat is voldoende voor de aanplant van circa 2,5 kilometer maasheg.

Aanleg Maasheggen 'Ruimte voor de Maas bij Oeffelt'

Voornemen

Samen met onder meer VNC en de grondeigenaren wordt naar verwachting 4000 meter nieuwe Maasheggen buiten het plangebied aangelegd.

Stand van zaken

VNC is in gesprek met de grondeigenaren om de plannen voor herstel en aanleg van 4 kilometer Maasheggen concreet te maken. Het project Ruimte voor de Maas bij Oeffelt zoekt financiële dekking voor de afkoop van de aanleg en het beheer en onderhoud van de heggen voor 30 jaar. Wanneer er onvoldoende financiële middelen beschikbaar komen, bestaat het risico dat de heggen ná aanleg niet beheerd kunnen worden.

Aanleg Maasheggen

Voornemen

De programmacoördinator Natuur en Landbouw probeert samen met de partners binnen de programmalijn de aanplant en beheer op de juiste wijze te organiseren. Indien nodig en wenselijk worden er nieuwe vergunningen aangevraagd.

Stand van zaken

In de eerste maanden van het jaar zijn op een aantal plekken, met name aan de randen van het Maasheggengebied, dankzij de Stimuleringsregeling Landschap nieuwe Maasheggen aangeplant. Het cultuurhistorisch heggenpatroon in De Maasheggen wordt hierdoor nog verder versterkt. Staatsbosbeheer is voornemens om dit najaar al enkele vergunde heggen aan te leggen in het ontgrondingsgebied Meerkampen.

GROENE DORPSRANDEN

Gemeente Land van Cuijk wil zich inzetten voor meer natuur aan de rand van de dorpskernen. Dat past ook uitstekend in de visie van De Maasheggen. Samen met de partners en met dorps- en wijkraden wordt invulling gegeven aan deze plannen.

Voornemen

In 2025 gaat de programmacoördinator samen met de gemeente aan de slag om een goede structuur op te zetten om deze processen rondom de dorpen te faciliteren.

Stand van zaken

De eerste verkennende gesprekken hebben plaatsgevonden. Die hebben geresulteerd in het aanstellen van een projectleider voor het gebiedsproces Linden. Voor Katwijk was al een coördinator benoemd. Voor de overige kernen/dorpen is het idee dat aangesloten

wordt bij de gebiedsgerichte aanpak waarmee invulling wordt gegeven aan de Natuurvisie Land van Cuijk.

Gebiedsproject Katwijk

Voornemen

De gesprekken over het gebiedsplan moeten in 2025 leiden tot de aanplant van heggen, struweel en bomen op gronden van de gemeente, particulieren en in wegbermen.

Stand van zaken

Eind 2024 is een projectleider aangesteld die met grondeigenaren in gesprek is gegaan om de mogelijkheden voor de aanleg en het beheer van groenelementen te bespreken. Inmiddels heeft dat geleid tot de eerste aanplant van ca 450 meter Maasheggen. In overleg met de Dorpsraad kwamen nog enkele andere plannen op tafel waarvan de verwachting is dat deze met behulp van de Stimuleringsregeling Landschap tot uitvoering komen. Helaas zijn ook enkele grondeigenaren afgehaakt.

In de komende tijd is de aandacht vooral gericht op de realisatiekansen op gronden van de gemeente Land van Cuijk, de aansluiting bij het Plan Openbare Ruimte Katwijk en de verbinding naar het dorp Linden.

Gebiedsproject Linden

Voornemen

In 2025 wordt samen met Dorpsraad Linden bepaald of en op welke wijze invulling kan worden gegeven aan het gebiedsproject Linden.

Stand van zaken

In navolging van buurdorp Katwijk heeft ook de dorpsraad Linden te kennen gegeven graag aan de slag te willen met de vergroening van de dorpsranden via de aanplant van Maasheggen. In de 1^e helft van het jaar zijn de potentiële locaties verkend door de dorpsraad, de aangestelde projectleider en enkele deskundigen. Ook is gekeken naar de kwaliteit van de al aanwezige heggen. De projectleider gaat nu in gesprek met de grondeigenaren om te komen tot uitvoerbare projecten. Het plantmateriaal is al besteld en het enthousiasme bij de dorpsraad is groot. Zo groot dat ze over enkele jaren graag gastheer van het NK Maasheggenvlechten willen zijn.

De Loerangel groener en aantrekkelijker

Voornemen

Het streven is om in 2025 een eerste schets gemaakt met adviezen voor de aanplant van heggen, het beheer van het gebied en de recreatieve toegankelijkheid van het gebied uit te werken in concrete uitvoeringsprojecten, waarbij een rol is weggelegd voor onder meer SlaBox en de wijkraad.

Stand van zaken

Helaas is er nog geen vervolg gegeven aan de uitwerking van de eerder opgestelde schets voor dit uitloopegebied van Boxmeer. In het najaar probeert de programmamanager dit samen met de gemeente Land van Cuijk op te pakken.

VERGROTING BIODIVERSITEIT

Herstelplan Sleedoornpage

Voornemen

Op pragmatische wijze, meeliftend met andere ontwikkelingen, gaat Brabants Landschap samen met partners na op welke wijze invulling aan het projectplan kan worden gegeven. Ontwikkeling, herstel en uitbreiding van het leefgebied, herintroductie en monitoring zijn onderdeel van het project.

Leefgebiedsplan De Vilt-Maasheggen (natuurbalans)

Voornemen

In 2025 wordt een vervolg gegeven aan het door Natuurbalans – Limes Divergens, in samenwerking met Brabants Landschap en de landgoederen Strikland en Limosa en met financiële ondersteuning van de provincie Noord-Brabant, ingezette herstel van het leefgebied van de boomkikker in De Maasheggen en De Vilt.

Stand van zaken

Eind april en begin mei zijn in de poelen in De Maasheggen de roepende mannetjes van de boomkikker geteld. In de vier poelen op Landgoed Limosa zijn in de periode van 2021 tot en met 2024 juveniele boomkikker uitgezet. Dit jaar zijn er ongeveer 70 roepers geteld. In juli zijn er in deze poelen ook larven van boomkikkers geschept. Met andere woorden: er is dus sprake van reproductie.

In de zuidelijker gelegen poelen van Staatsbosbeheer in 6 poelen ongeveer 20 roepers geteld. Ze zijn onder andere ook in de nieuw gegraven kamsalamanderpoelen gehoord. Conclusie: de boomkikker heeft zijn leefgebied richting het zuiden vergroot. De boomkikker is, in tegenstelling tot de kamsalamander, een mobiele amfibie.

Natuurvriendelijke Oevers

Voornemen

Waterschap Aa en Maas heeft in het kader van Kaderrichtlijn Water (KRW) binnen het Maasheggengebied de opgave om natuurvriendelijke oevers in de Virdsche Graaf, de Viltsche Graaf en de Sambeekse Uitwatering aan te leggen.

Stand van zaken

De realisatie van natuurvriendelijke oevers in de Virdsche Graaf is afgerond.

De aanleg van de natuurvriendelijke oever in de Viltsche Graaf is tijdelijk on hold gezet in verband met de KRW-opgaven van Rijkswaterstaat op deze waterlopen. Inmiddels lijken

de gesprekken met RWS te leiden tot een ontwerp waarin de eerdere bezwaren van gebiedspartners, ten aanzien van verdrogende effecten van de maatregelen, worden opgelost.

De natuurvriendelijke oever van de Sambeekse uitwatering ten oosten van de A73 heeft een lage prioriteit gekregen. De voorbereiding hiervan is nog niet opgenomen in de planning. Gezien de complexiteit van het invullen van deze opgave voor dit deel van Sambeekse uitwatering is er prioriteit gelegd bij andere opgaven voor natuurvriendelijke oevers die het waterschap nog heeft. Het gedeelte van de Sambeekse uitwatering ten westen van de A73 wordt inmiddels opgepakt. Hier gaat het waterschap aan de slag met het maken van een ontwerp voor de inrichting. De verwachting is dat het ontwerp eind 2025 gereed is en dat in 2026 begonnen kan worden met de uitvoering van de werkzaamheden.

Voor de natuurvriendelijke oever langs de Tochtsloot nabij de Kraaijenbergse Plassen is een definitief planontwerp gereed voor de realisatie van een natuurvriendelijke oever. De aanbesteding zal in het vierde kwartaal van 2025 plaatsvinden, de uitvoering van het project is voorzien in 2026.

Kwelgeulen in De Maasheggen

De gesprekken met Rijkswaterstaat over de aanleg van kwelgeulen in het Maasheggengebied lopen al enkele jaren. Vanwege botsende belangen zag het dagelijks bestuur van waterschap Aa en Maas zich genoodzaakt om begin 2024 een zienswijze in te dienen op het projectplan van Rijkswaterstaat.

De grootste bezwaren betroffen de gevolgen voor de grondwaterstanden door de realisatie van de geulen en de eigen KRW- en vismigratieopgaven van Aa en Maas in de Viltse Graaf.

Sinds medio 2024 zijn waterschap Aa en Maas en de provincie met Rijkswaterstaat in overleg om die bezwaren op de inrichtingsplannen weg te nemen. De gesprekken hebben een constructief verloop; het lijkt erop dat de betrokken partijen er uit gaan komen met elkaar. Vooral ook omdat Rijkswaterstaat van plan is om de geulen minder diep te maken dan oorspronkelijk was gepland. De ontwerpen van Rijkswaterstaat zijn daar op aangepast.

Een en ander is nog wel onder voorbehoud van de vergunningsprocedure van Aa en Maas en het wijzigingsbesluit van Rijkswaterstaat.

Natura 2000 Oeffelter Meent

Voornemen

In 2025 worden maatregelen voorbereid om het Natura2000-gebied Oeffelter Meent te versterken en te verbeteren. Het gaat hierbij om maatregelen die bijdragen aan het behoud en de uitbreiding van de kenmerkende habitats (stroomdalgrasland en glanshaverhooiland) en doelsoorten als de kamsalamander. Zo wordt onder meer een nutriëntrijke toplaag plaatselijk afgegraven, worden poelen opgeschoond en is gekozen

voor extra maaibeheer en/of begrazing.

Verder wordt de eindinrichting van de ontgrondingslocatie in de Koude Oord (project Meerkampen) vastgesteld en voorbereid.

Stand van zaken

Vanwege het risico op ondermijning van de dijk, wordt eind 2025 voor slechts een deel van de beoogde afgraving van de nutriëntrijke toplaag nabij de Oeffelter Meent een vergunning aangevraagd. De werkzaamheden worden in 2026 uitgevoerd.

Verder worden in het najaar 2025 nog twee poelen geschoond en wordt riet en opslag (bomen) verwijderd om te veel beschaduwing van de poelen tegen te gaan.

De provincie heeft ingestemd met een nieuw eindinrichtingsplan van het ontgrondingsgebied Meerkampen", gelegen in de Koude Oord. Voor dit inrichtingsplan vraagt Staatsbosbeheer eind 2025 subsidie aan bij de provincie. In deze periode wordt ook een informatieavond gehouden.

Beekherstel Campagnebeek 2^e fase

Voornemen

De Campagnebeek bij Maashees kent een beekherstelopgave in het kader van Kaderrichtlijn Water (KRW). Deze opgave wordt in twee fasen uitgevoerd. Fase 1 is al gerealiseerd. Voor fase 2 zijn inmiddels de benodigde gronden aankocht

Stand van zaken

Voor fase 2 van de Campagnebeek is in de eerste helft van 2025 een project gestart om het ontwerp voor de inrichting verder uit te werken en vervolgens te realiseren.

Beekherstel Vierlingsbeekse Molenbeek

Voornemen

De Vierlingsbeekse Molenbeek is in 2015 heringericht waarbij de beekherstelopgave centraal stond. Geconstateerd is dat de huidige situatie niet meer voldoet aan de destijds gerealiseerde inrichting en dat bij een periode van hevige neerslag wateroverlast ontstaat.

Stand van zaken

Waterschap Aa en Maas is in de eerste helft van 2025 gestart met een verkenning om te onderzoeken op welke wijze er een optimalisatie kan plaatsvinden waarmee wateroverlast kan worden voorkomen en de inrichting weer voldoet aan de doelstellingen. Deze verkenning wordt naar verwachting in 2025 afgerond.

Beekherstel Sint Jansbeek

Voornemen

De 8,5 kilometer lange Sint Jansbeek ontstaat ten westen van het dorp Groeningen en stroomt via het dorp Vortum-Mullem naar de Maas. Het waterschap ontwikkelt de Sint

Jansbeek tot een natuurlijke en robuuste beek, passend bij de doelstellingen voor beekherstel in Kaderrichtlijn Water (KRW). Er zijn in 2023 twee projectplannen waterwet vastgesteld voor deze opgave (binnendijks en buitendijks deel).

Stand van zaken

De Sint Jansbeek stroomt door een gevarieerd landschap. Dat vraagt om een gefaseerde aanpak. Daarom wordt het project in vier verschillende fasen uitgevoerd. De werkzaamheden zijn begin 2024 gestart. Fase 1, 2 en 3 zijn inmiddels afgerond. Voor fase 4 wordt momenteel gewerkt aan een nieuw ontwerp, vanwege wijzigingen in de grondposities. Het gaat hier om het tracé tussen Vortum-Mullem en de Maas. De verwachting is dat dit ontwerp begin 2026 gereed is, zodat de benodigde procedures kunnen worden opgestart. Het streven is de uitvoering eind 2026 af te ronden.

Kavelruil voor Natuurvisie

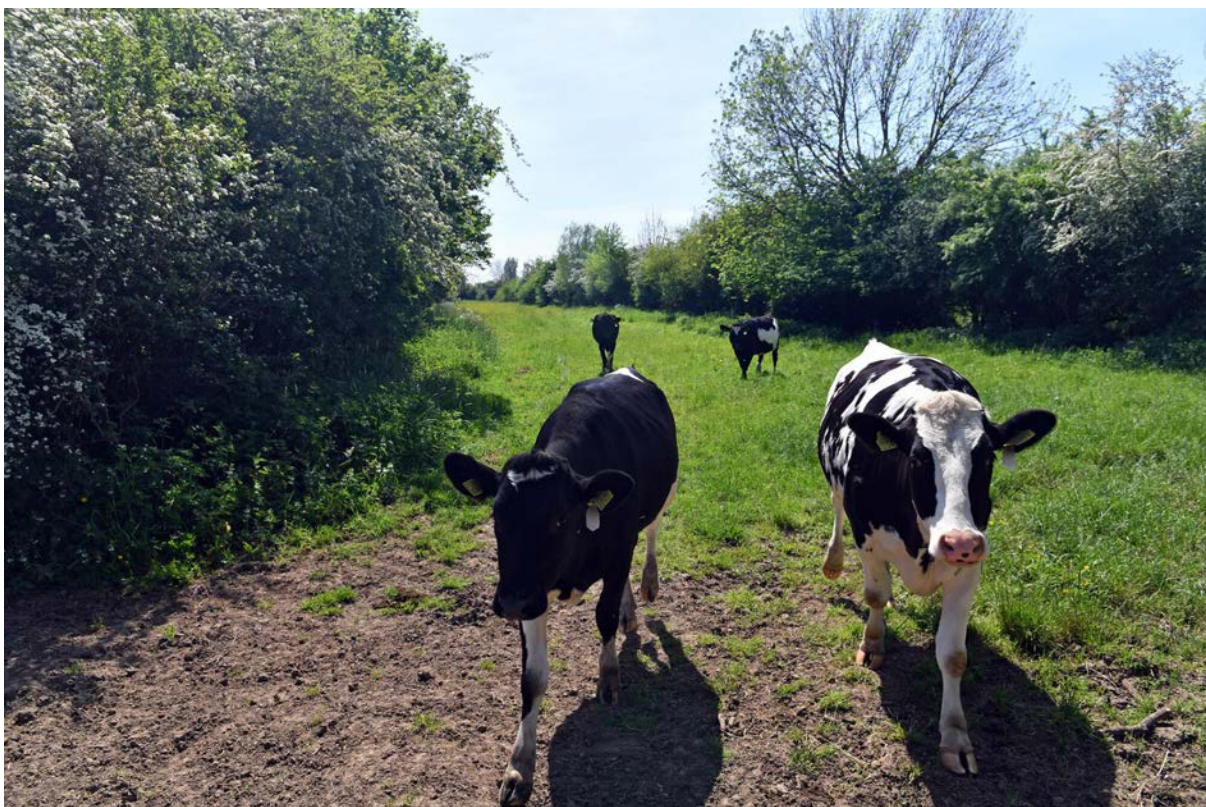
Voornemen

In 2025 neemt de gemeente Land van Cuijk het kavelruilstokje over van Staatsbosbeheer. De Natuurvisie – met de opgave om 400 hectare nieuwe natuur te realiseren - wordt de basis voor het kavelruilen in de gemeente en dus ook voor het Maasheggebied. De gemeente heeft een kavelruilcoördinator aangesteld die hier samen met de Regiegroep Natuurontwikkeling invulling aan gaat geven. Ook in De Maasheggen.

Stand van zaken

Er is in de afgelopen jaren al ruim 350 hectare grond van eigenaar geruild, met name in de core- en bufferzone. Het is echter nog steeds wenselijk dat via kavelruil gronden worden verworven en vrijgeruild. Zowel voor partners die natuur willen ontwikkelen als voor agrariërs die de verkaveling willen verbeteren.

In het 2^e kwartaal zijn er enkele percelen vrijgeruild door de gemeente Land van Cuijk. Daarnaast zijn de handtekeningen gezet onder een kavelruil in het gebied ten oosten van Oeffelt.

LANDBOUW

Samenwerking in grondgebruik en heggenbeheer door boeren

Voornemens

In 2025 gaat de ZLTO, met hulp van de ANV en de partners, op zoek naar de mogelijkheden voor meer samenwerking tussen boeren en de terreinbeheerders. Staatsbosbeheer zet in 2025 de gesprekken met boeren in het Unesco-gebied De Maasheggen over de overgang naar een meer natuurinclusieve landbouw voort. Staatsbosbeheer biedt ondersteuning en deelt kennis.

De gemeente Land van Cuijk, Brabants Landschap en andere terreinbeheerders worden uitgenodigd om ook aan te sluiten. Langjarige pacht, natuurbeheer door boeren en gebiedsboeren worden de belangrijkste onderwerpen van gesprek.

Stand van zaken

In het voorjaar van 2025 hebben Staatsbosbeheer en ZLTO enkele verkennende gesprekken gevoerd over langjarige pacht, natuurbeheer door boeren en de samenwerking tussen gebiedsboeren en Staatsbosbeheer.

Hieruit is voortgekomen dat ZLTO en Staatsbosbeheer een pilot 'samenwerking boer-boswachter' in De Maasheggen starten. Agrariërs laten hiermee zien belangstelling te hebben voor (agrarisch) natuurbeheer en meer regie te willen krijgen over de ontwikkelingen in 'hun' gebied. Staatsbosbeheer heeft belang bij de pilot omdat zij samenwerking met agrariërs willen aangaan voor het beheren van natuur, bijvoorbeeld in de vorm van natuurinclusieve landbouw. Staatsbosbeheer heeft op aangeven van de

gemeente Land van Cuijk en in overleg met Unesco Maasheggen contact gelegd met de HAS om te helpen bij het opzetten van deze pilot.

Het gaat hierbij om het aangaan van relaties met boeren die nog geen natuur beheren of in aanmerking komen voor natuurinclusieve landbouw. Het doel van de pilot is om deze boeren te motiveren om meer, samen met Staatsbosbeheer, te werken aan het behoud van het landschap in de schil rondom de natuur.

Smaak van de Maasheggen

Voornemens

In 2025 wordt het assortiment aan producten uitgebreid met onder meer koekjes en worst. Door de toevoeging van nieuwe producten moeten de pakketten Smaak van de Maasheggen opnieuw worden samengesteld.

Daarnaast is met een aantal agrariërs gesproken of zij, onder de voorwaarden van Smaak van de Maasheggen, willen aansluiten bij het streekproducentencollectief. Tijdens het NK Maasheggenvlechten worden ook in 2025 nog vrijwel uitsluitend producten Smaak van de Maasheggen gebruikt in de horecatent van het evenement.

Stand van zaken

Dat laatste is gebeurd. Het is prachtig om te zien dat tijdens het NK Maasheggenvlechten 2025 nog vrijwel uitsluitend producten Smaak van de Maasheggen gebruikt werden in de horecatent van het evenement. Een mooi succes. Tegelijkertijd is door het programmateam geconstateerd dat de ontwikkeling van Smaak van de Maasheggen om allerlei redenen stagneert.

Afgesproken is dat in het najaar een of meer gesprekken plaatsvinden over hoe de samenwerking kan worden geactiveerd. Een van opties die wordt besproken is aansluiting van Smaak van de Maasheggen bij een ander Land van Cuijks streekproducteninitiatief, Goei Gerei.

In afwachting van de uitkomsten van die gesprekken wordt gewacht met onder meer het werven van nieuwe deelnemers aan de Smaak van de Maasheggen en het toevoegen van nieuwe producten.

Landbouw in Beeld

Voornemen

Het is belangrijk dat de sector meer gewaardeerd wordt om de plek die ze in het gebied inneemt. Dat vraagt in 2025 om meer communicatie over de meerwaarde van de agrarische sector in dit gebied en de geschiedenis ervan.

Stand van zaken

Om te vieren dat het kavelruilproces zo succesvol is verlopen en de boer daarbij een grote rol heeft gespeeld, wordt in het najaar van 2025 een 'kavelruilfeestje' door het programmateam en de partners georganiseerd.

Koeien in de wei

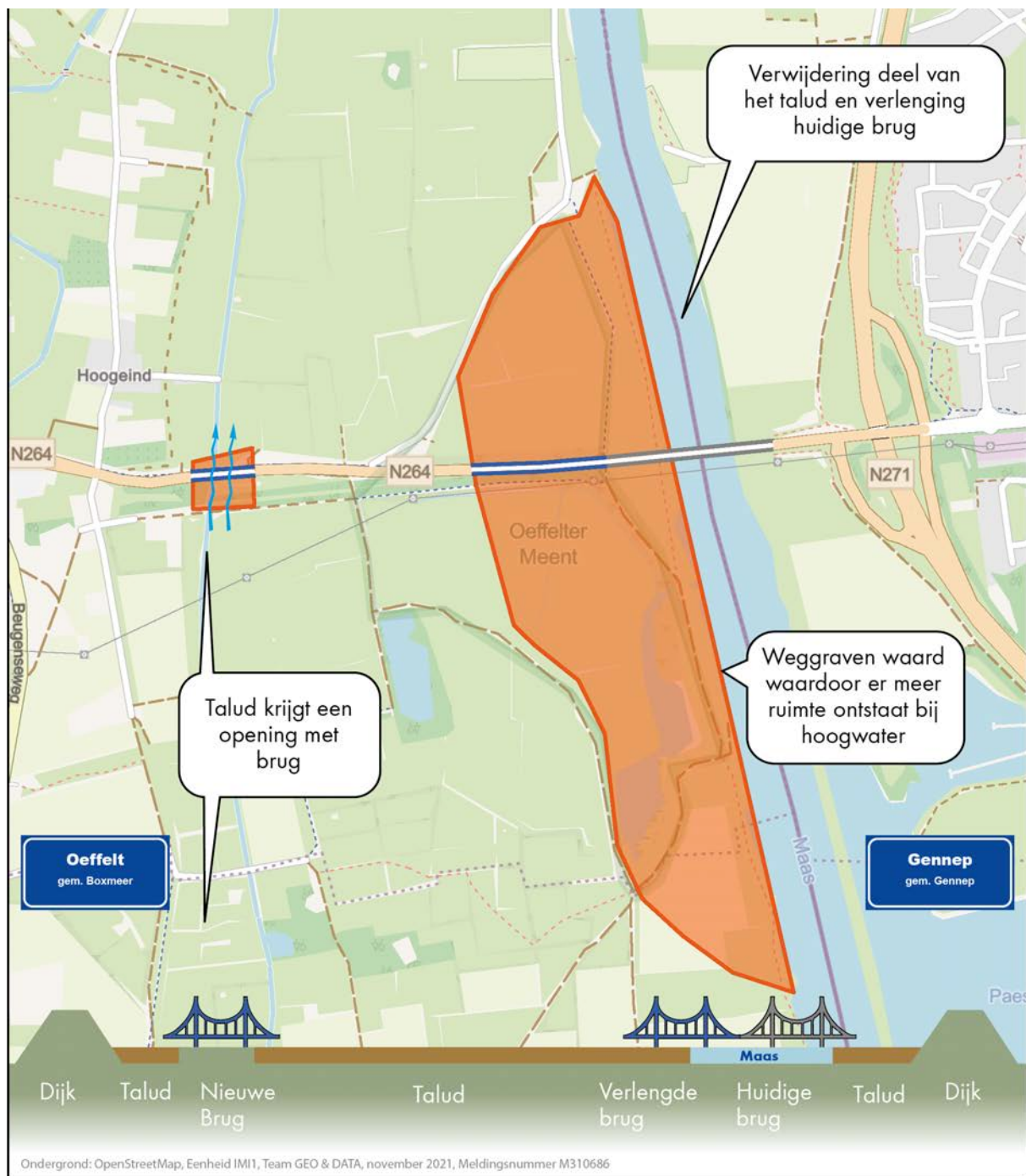
Voornemen

In 2025 wordt onderzocht op welke wijze ‘koeien in de wei’ lonend kan worden gemaakt.

Stand van zaken

Om meer koeien in de weilanden van het Maasheggengebied te kunnen laten grazen zijn een (flexibele) afrastering en een drinkwatervoorziening nodig. Het is arbeidsintensief om dit te organiseren, vooral omdat dagelijkse controle noodzakelijk is. Wellicht biedt samenwerking tussen ondernemers mogelijkheden.

Helaas heeft project nog geen echte trekker en is er nog geen voortgang geboekt.

WATERVEILIGHEID

Ruimte voor de Maas bij Oeffelt

Voornemen

Naar verwachting wordt in het voorjaar van 2025 het ontwerpbesluit in procedure gebracht. De uitvoering van de werkzaamheden start in 2027. Het streven is om het project in 2028 afgerond te hebben.

Stand van zaken

Het afgelopen half jaar stond in het teken van de vergunningaanvragen, stikstof, uitvoeringsovereenkomst en de voorbereidingen voor contract en aanbesteding. In de stuurgroep van 3 februari is het stappenplan stikstof vastgesteld waaraan momenteel uitvoering wordt gegeven. De hoofdvergunning kon eind vorig jaar niet worden aangevraagd waardoor dit spoor vertraging heeft opgelopen. De aanvragen zijn in afstemming met de bevoegde gezagen begin mei ingediend. Afgesproken is dat de vergunningen, indien akkoord, 23 juli worden verleend en ter inzage gelegd kunnen worden. Eventuele bezwaren zijn dan begin september bekend.

De planuitwerkingsfase voor Ruimte voor de Maas bij Oeffelt kan worden afgerond met het verkrijgen van de hoofdvergunningen. Alle gronden zijn inmiddels minnelijk verworven. Met alle partners wordt gewerkt aan het verwerken van uitgangspunten en voorwaarden tot een uitvoeringsovereenkomst. Deze overeenkomst wordt na het verkrijgen van de vergunning eigen werken ter ondertekening worden aangeboden aan alle partners. Dit moment is beoogd tijdens de vergadering van de stuurgroep Ruimte voor de Maas bij Oeffelt op 18 september 2025.

De ondertekening van de uitvoeringsovereenkomst markeert ook de start van de realisatiefase. De voorbereidingen daarvoor zijn gestart, zoals afgesproken in de stuurgroep juni 2024. De KES (klanteisspecificatie) is afgelopen periode opgehaald en teruggekoppeld aan de partners. De komende periode wordt het contract afgerond en eind oktober de aanbesteding gestart.

Dijkversterking Cuijk-Ravenstein

Voornemen

Vanwege de klimaatverandering moeten de dijken langs de Maas worden verhoogd. Samen met andere partijen gaat het waterschap tot 2030 aan de slag om de dijk tussen Cuijk en Ravenstein te verbeteren. Een deel van de dijk die waterschap Aa en Maas wil versterken ligt binnen het Unesco-gebied. Het plan biedt tal van meekoppelkansen voor onder meer natuurontwikkeling, recreatie en mobiliteit. De afspraken over de meekoppelkansen zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen waterschap en gemeente.

Stand van zaken

In de planuitwerkingsfase is het waterschap bezig met het opstellen van een voorlopig ontwerp, dat naar verwachting in november 2025 gereed is. In het kader van dit proces zijn verschillende inloopavonden georganiseerd waarin de ideeën over het voorlopig ontwerp gepresenteerd zijn en waar de mogelijkheid is gegeven tot het stellen van vragen. De planuitwerkingsfase loopt door tot eind 2025, de uitvoering van het project wordt voorzien vanaf 2027.

Veldhekken

Voornemen

In 2025 worden er weer enkele veldhekken geplaatst. Ook wordt gepoogd om samen met de dorpsraden een Veldhekgroep samen te stellen, die zich gaat inzetten voor het plaatsen en onderhouden van de veldhekken én gaat communiceren over de betekenis van de veldhekken en de oude veldnamen.

Stand van zaken

Door op cruciale plekken Maasheggenveldhekken met de oude veldnamen te plaatsen wordt de geschiedenis van het gebied verteld én zichtbaarder gemaakt. In het voorjaar zijn zo weer acht veldhekken geplaatst met namen als De Kromlanden, De Meikamer, Brembroeken, Ut Broek, het Looijdal, 't Oortje en een speciaal hek met een bordje ter herinnering aan de plantacties van MaasheggenMooi!

PROGRAMMALIJN LEEFBAARHEID

Betrekken dorpen en wijken

Voornemen

In 2025 worden de redacties van de bladen en de online platforms minstens eenmaal per kwartaal voorzien van interessant nieuws over De Maasheggen. Zo worden inwoners van de Maasheggendorpen geattendeerd op onder meer de mogelijkheid om deel te nemen aan workshops, aan wandelingen die in het gebied plaatsvinden, aan acties waarbij vrijwilligers -onder begeleiding van deskundigen- dieren en planten in het gebied tellen, et cetera.

Verder wordt in 2025 gestart met een wervingsactie voor Vrienden van de Maasheggen.

Stand van zaken

De hiervoor genoemde acties worden in het najaar van 2025 opgepakt.

Podwalks

Voornemen

In het voorjaar van 2025 worden de podwalks geëvalueerd en eventueel verbeteringen doorgevoerd. Daarnaast worden de bestaande podwalks meertalig gemaakt.

Stand van zaken

De podwalks worden redelijk tot goed beluisterd. Omdat er vooraf geen concrete doelstellingen zijn geformuleerd en er nauwelijks vergelijkbare podwalks elders in den lande zijn is het lastig om te bepalen of de podwalks succesvol zijn. De geheime Maasheggentocht (rond het cultuurhistorisch monument in Oeffelt) is, gemeten aan het aantal bezoeken aan de website, populairder dan de tocht door de Groeningse Bergjes. De voorbereidingen voor het meertalig maken van de podwalks zijn getroffen; de uitvoering staat voor het 3^e kwartaal van 2025 in de planning.

Betrekken jongeren / MaasheggenKids

Voornemen

In 2025 wordt het activiteitenaanbod op MaasheggenKids.nl verder uitgebreid. Dat gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met de andere betrokken partijen.

Daarnaast wordt, onder de vlag van MaasheggenKids, een lespakket over De Maasheggen ontwikkeld. Het lespakket wordt aangeboden aan de basisscholen in het Maasheggengebied. Onderzocht wordt of en hoe de verbinding tussen de boeren in het Maasheggengebied en het platform MaasheggenKids tot stand kan worden gebracht.

Stand van zaken

Coördinator Anke van Raaij onderhoudt de contacten met aanbieders van kinderactiviteiten in De Maasheggen en zorgt ervoor dat de website en de agenda actueel blijven. Daarnaast coördineert zij de aanwezigheid van Maasheggenkids aan het NK, de Maasheggenmarkt en de Maasheggenloop.

Om jongeren beter te informeren over wat dit gebied zo bijzonder maakt, is er vanuit MaasheggenKids een uniek schoolproject gestart: Kansrijk Schoolaanbod Maasheggen. Het op maat gemaakte educatieve aanbod besteedt niet alleen in het klaslokaal aandacht aan De Maasheggen, maar brengt leerlingen ook écht in contact met hun eigen leefomgeving.

In het schooljaar 2024-2025 zijn op twee basisscholen succesvolle pilots uitgevoerd. Voor de groepen 7 en 8 van basisschool De Bongerd in Haps werd het thema 'Reis de wereld rond' verrijkt met lessen over De Maasheggen. In de eerste les maakten de leerlingen kennis met het wereldwijde netwerk van Unesco Man & Biosphere-gebieden, via een speciaal naar het Nederlands vertaalde en lokaal gedrukte wereldkaart. In de tweede les zoomden ze in op het Unesco-gebied in hun eigen omgeving: De Maasheggen. Ze ontdekten waarom dit gebied zo uniek is en hoe de mens – vroeger en nu – het landschap beïnvloedt.

Aansluitend gingen de leerlingen op excursie in De Maasheggen (zie foto) en werden ze meegenomen langs verhalen, anekdotes en weetjes over natuur, landbouw,

geschiedenis en recreatie in het gebied. Als afsluiting voeren de leerlingen een eigen onderzoek uit, met onderwerpen variërend van het bodemleven in natuurinclusieve landbouw tot het vlechten van heggen en de geschiedenis van veldnamen.

Bij basisschool De Regenboog in Cuijk sluit het Maasheggenaanbod aan op het thema 'Duurzaam design'. Leerlingen uit groep 7/8 en de Leonardogroep leren over de vlechttechniek van de Maasheggen én onderzoeken waarom de voor het gebied zo kenmerkende heggen belangrijk zijn. Na een introductieles over het Maasheggen Unesco-biosfeergebied volgde een excursie in het gebied in samenwerking met IVN en een workshop wilgenteenvlechten van ambachtsman Jac de Cock. Vervolgens begeleidde creatief bureau Mighty1 een brainstorm over het herontwerpen van producten die in of om school worden gebruikt, geïnspireerd op de principes van circulariteit en de techniek van Maasheggenvlechten. Met al deze kennis en inzichten is het nu aan de leerlingen om zelf in of om school objecten te zoeken die zij kunnen (her)ontwerpen tot duurzame versies.

Elk schoolproject wordt in overleg met de leerkrachten samengesteld, passend bij het eigen onderwijsconcept, de lesmethodes en onderwijsthema's van de school. Voor schooljaar 2025-2026 hebben zich al meerdere nieuwe scholen aangemeld die graag met een eigen Maasheggen-project aan de slag willen gaan.

Positieve gezondheid

Voornemen

Eind november 2024 heeft Mooi Maasvallei een bedrag van 64 miljoen euro toegekend gekregen voor de uitvoering van de projecten in het Integraal Zorgakkoord. De financiering loopt tot 2028.

In 2025 worden de gesprekken met Mooi Maasvallei voortgezet. We gaan na of we komend jaar samen met één of meer van eerder geïdentificeerde kansen aan de slag kunnen.

Over wat op het gebied van gezondheid in De Maasheggen gebeurt vindt ook afstemming plaats met relevante andere afdelingen en domeinen binnen gemeente Land van Cuijk.

Stand van zaken

Ondanks de plezierige gesprekken is het nog steeds zoeken op welke onderdelen MooiMaasvallei en Maasheggen Unesco kunnen samenwerken. Dat heeft ook te maken met het soms nog vroege stadium waarin projecten van MooiMaasvallei verkeren. Er zijn enkel wat lijntjes gelegd tussen MooiMaasvallei en de beheerdersgroep van SLaBox in Vierlingsbeek. Daarnaast zijn er in het najaar afspraken gepland met projecttrekkers van Mooi Maasvallei.

PROGRAMMALIJN RECREATIE

Promotie De Maasheggen

Voornemens

Visit Land van Cuijk zet via zowel offline (gids Eropuit in Land van Cuijk, Fiets & Wandelboekje, publicaties in landelijke en regionale media) als online (website, sociale media, Facebookcampagnes) middelen De Maasheggen in de etalage als een van de bijzondere bezienswaardigheden in het Land van Cuijk.

De door Visit Land van Cuijk en Visit Noord-Limburg ontwikkelde campagne Maas in het Midden wordt voortgezet. In deze campagne wordt de ligging van de gebieden aan de Maas geaccentueerd, met onder meer Unesco-gebied De Maasheggen als een van de blikvangers. Ter ondersteuning van de campagne is de website www.maasinhelmidden.nl ingericht.

Visit Land van Cuijk geeft in 2025 een vervolg aan een campagne, die de inwoners van gemeente Land van Cuijk stimuleert om op ontdekkingstocht in de eigen omgeving te gaan. De Maasheggen krijgen daar wederom een prominente plek in.

Visit Land van Cuijk gaat minimaal 1x met toeristisch-recreatieve ondernemers in het Unesco-gebied De Maasheggen in gesprek. Enerzijds om hen te informeren over voor hen relevante ontwikkelingen en anderzijds om hen te inspireren nieuw, aantrekkelijk aanbod te ontwikkelen.

We willen de belevingswaarde van De Maasheggen vergroten door onder meer de inzet van storytelling: wat zijn de bijzondere verhalen van De Maasheggen en hoe kun je die een plek geven in de promotie van het gebied?

Stand van zaken

De Maasheggen heeft een prominente plek gekregen in de promotiemiddelen van Visit Land van Cuijk, zoals het magazine Eropuit in het Land van Cuijk, het Fiets & Wandelboekje en publicaties in regionale en landelijke bladen. Daarnaast komt de Maasheggen ook terug in de campagnes ('Nu je hier bent...', Fietsfeest, Fietsvakantie, Pontjesdagen en Maas in het Midden) en in de sociale media-uitingen van Visit Land van Cuijk. In de campagnes speelt storytelling een belangrijke rol.

Het gesprek met de toeristisch-recreatieve ondernemers vindt in het najaar van 2025 of, als dat beter past in de agenda's van de ondernemers, in het voorjaar van 2026.

Uitkijktoren

Voornemen

Gemeente Land van Cuijk bouwt in 2025, in overleg met Staatsbosbeheer (grondeigenaar), de uitkijktoren in Vortum-Mullem

Stand van zaken

De bouw van de uitkijktoren start waarschijnlijk op 1 april 2026. Nog in 2025 wordt het fundament van beton aangebracht.

NK Maasheggenvlechten

Voornemen

Het 19^e Nederlands kampioenschap Maasheggenvlechten vindt plaats op zondag 9 maart 2025, wederom in de omgeving van Portaal De Vilt langs de provinciale weg van Beugen naar Oeffelt.

Stand van zaken

Op zondag 9 maart vond het 19de Nederlands Kampioenschap Maasheggenvlechten plaats, voor de inmiddels derde achtereenvolgende keer bij Portaal De Vilt in Oeffelt. Team Alles over Groenbeheer uit Veldhoven vlocht de beste en mooiste heg. Zij gingen naar huis met de Gouden Hiep, de wisseltrofee van het nationaal kampioenschap. Mede dankzij het prachtige weer was de publieke belangstelling voor het NK groot. Werd in 2024 het bezoekersaantal nog op 3000 geschat, nu werd het evenement door aanzienlijk meer toeschouwers bezocht. De organisatie schat dat er ruim 4000 bezoekers zijn geweest.

Borden en wegwijzers

Voornemen

In 2025 worden de algemene informatieborden over De Maasheggen vernieuwd. Daarnaast spreken we met de ambassadeurs van De Maasheggen over hoe we samen het gebied nog vindbaarder, toegankelijker en gastvriendelijker kunnen maken.

Stand van zaken

Op Katwijk en Loerangel (nog geen definitieve locatie) en De Bungelaer (wachten op opening nieuwe parkeerplaats natuurpoort) na zijn alle informatieborden die De Maasheggen als onderwerp hebben vervangen. Met de vervanging van de dorpsinformatieborden wordt dit najaar gestart.

Straatmeubilair

Voornemen

In 2025 wordt gestart met de uitvoering van het plan om onder meer nieuwe picknickbanken in het Maasheggengebied te plaatsen. In de door Hosper ontworpen picknickbanken is het logo van Maasheggen Unesco verwerkt.

Stand van zaken

In het najaar worden 7 picknicksets, 10 banken en 4 fietsrekken geplaatst. Mogelijk volgen daarna nog meer picknicksets en banken.

Toegangspoortlocaties

Voornemen

Natuurpoort De Bungelaer aan de Kraaijbergse Plassen is sinds enige tijd, na Het Veerhuis, De Schutkooi en het klooster in St. Agatha, de vierde toegangspoortlocatie in De Maasheggen.

In 2025 wordt, in overleg met de exploitanten van de vier locaties, nagegaan hoe de toegangspoorten nog beter de rol van informatiepunt kunnen vervullen.

Stand van zaken

De gesprekken met de toegangspoortlocaties vinden in het najaar van 2025 plaats.

Ruiterommetjes

Voornemen

Vanuit de programmalijn Recreatie wordt het initiatief genomen om, samen met de betrokken ondernemers, na te gaan of en zo ja hoe aan deze behoefte invulling kan worden gegeven.

Stand van zaken

Dit project heeft een lage prioriteit (nog niet zo lang geleden is er een ruiterroute door de Maasheggen gemaakt en in gebruik genomen) en wordt niet meer in 2025 uitgevoerd.